

פרשת ויחי

ממנון 632 - שנה יג'

הפטרה "ויקרבו ימי"

ממנון 632 - שנה יג'

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

שבת טו' התשע"ז

18:06	17:33	16:41	י-ם
18:02	17:30	16:38	ת"א
18:01	17:29	16:38	חיפה
18:06	17:33	16:41	ב"ש

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לע"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל
לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין
אומר: מי שחסר לו שלמות ומבקש זאת מהבורא באמת, לא יתכן שה' לא יענהו.

אבא ביולוגי - סיפר בנו הרה"ג הרב **דוד יוסף שליט"א**: הגר"ע יוסף זצ"ל היה נוסע בזמנו לשיעורים שלו באוטובוס. אני זוכר פעם היה לו למסור שיעור בשכונת התקווה בתל אביב והנה בדרך היו פקקים גדולים, ואבא היה לחוץ על הזמן. לבסוף כשהגיע לשם מרן, היה בית הכנסת **גדוש מפה לפה** ודרש שם איזה אברך, ומרן אמר לו תמשיך, וכשסיים האברך לדבר שיבה אותו מרן. אח"כ ניגש אל מרן אביו של האברך וא"ל: "אני האבא הביולוגי."

אתה האבא הרוחני, ואז אמר: "לפני עשרים שנה כב' בא לכאן ודיבר איתנו לשלוח את הילדים לחינוך תורני, וכאן לא היה בית ספר תורני כל בתי הספר כאן הם חילוניים. אני **כל יום** הייתי לוקח אותו עד בני ברק ולבסוף הוא יצא תלמיד חכם.

"**יהודה אתה יודון אחיך**."
מאחר שאתה תמיד מודה לו יתברך, לפיכך יקיים בך מידה כנגד מידה - "יודון אחיך".

העמדת משפחה ברוכת ילדים
וטפוחה מקיבים את ההורים לקבל עליהם מ'צדוק' מאמץ נפר ומסירות אין קץ, אך הורים המודעים ל**זכות העצומה** שמקנה להם פל' ילד נוסף ישפילו להתעלות מעל הקשיים ולנהל את משפחתם על מי מנחות, פ'שמה ופ'קדנה.

הרה"ק רבי שמואל מסוכצוב זצ"ל
אומר: מי שליבו משתוקק לעבודת ה' מובטח לו שלא יראה פני גיהנום.

פנס בא תלמידו של רבי **מרדכי שרעבי זצ"ל** להתייעץ עם הרב בדחיפות ולבקש את ברכתו. הרב לא היה בבית, והרבנית יעצה לו שיעלה לשייבה. ניגש התלמיד לבית המדרש והקיש בדלת הסגורה. הוא **דפק כמה פעמים**, אך אין קול ואין עונה. האברך ניסה שוב, וכאשר ראה שלא פותחים לו, דחף מעט את הדלת והציץ פנימה. התלמיד ראה את הרב יושב בסמוך לפתח, מתעמק בלמודו בספר "**ראשית חכמה**" ופניו לוהטות באש. הדלת הרקה בקול רעש, אך הרב לא שמע דבר. רק לאחר שעה ארוכה נשא הרב את עיניו, הבחין בתלמידו וענה תשובה לשאלתו. בסיום התנצל ואמר שכלל לא הרגיש בנוכחותו...

דאגות רק עושות לך קמטים.
וזה עוד דבר שצריך להדאיג אותך.

רביס חשבו כי בקיאותו האדירה של רבנו **יחיא אלשיך זצ"ל** מסתימת בדיעת התנ"ך בלבד, ולא ידעו כי שפע ידיעותיו בעמקות חובקת שמים וארץ בכל מקצועותיה של התורה, **כספר תורה מהלך**. אולם רבי יחיא העדיף תמיד להצניע עצמו ולא אבה בפרסום. לרוב צניעותו, כשנשאל בשאלה מסוימת, היה עונה בסגנון שכזה: "אני חושב ש..." או: "כך נראה לי...". ומי שלא הכירו היטב, יכול היה לטעות ולחשוב כי אין הדבר ברור אצלו. אך זו הייתה דרכו - **להסתיר עצמו** אפילו ממקוריו, כך שרבים מהם לא ידעו להעריך נכונה את גדולתו האדירה.

החפץ חיים הקדוש אומר: הירא שמים חושב בכל דבר שמא דבר זה אסור, והאינו ירא - חושב בכל דבר אולי הוא מותר.

במדרש נאמר: "יהיו כל אחיך נקראים על שמך. אין אדם אומר ראובני אני, שמעוני אני, אלא יהודי אני". כי בחינת יהודה, **שהיא הודאה וביטול לה**, נמצאת בכל אחד ואחד מישראל.

יהודי מסויים הביא את חבריו שעמד לטוס לחו"ל לצורך ניתוח בכדי שרבי **בן ציון אבא שאול זצ"ל** יברכו להצלחה, אמנם למרבה הפלא הרב אמר לאותו חבר, **לא תיטע לחול** כי בין כך הניתוח לא יעזור, היות ובגיל 6 היה לך מחלה פלוגנית ומי שעבר מחלה זו חבל לו על הזמן לעשות ניתוח מסוג זה, הלה לא שהה לדברי הרב נסע לחו"ל, לאחר שעבר את הניתוח המיועד, ניגשו אליו הרופאים לאחר מספר ימים ואמרו: **פלא גדול** הוא שהניתוח לא הצליח, היותו בדרך כלל ניתוח מסוג זה עובר בהצלחה, לאחר בירור קצר נודע לרופאים שהלה בהיותו ילד, חלה במחלה פלוגנית ומי שחלה בכך, ניתוח מסוג זה לא יכול להצליח.

הבעל שם טוב
אמר, כי כל אדם נידון בשמים לפי פסק דינו שלו, שכשהוא רואה לפעמים את חברו עושה מעשה רע, הרהו **חורץ את משפטו**, שראוי הוא לעונש זה, וזה, בעודנו שוכח כי הוא עצמו **עשה פעם כמעשה זה** ובדבריו חרץ את משפטו גם הוא.

חידש הגאון רבי **משה פיינשטיין זצ"ל** כיון שבמדינתנו הגויים נכנסים לכנסיות שלהם ושומעים את דברי תיפלותם דווקא בגילוי הראש, הרי דבר זה הנפך לחוקי הגויים. לפיכך אסור מהתורה להכנס לבית הכנסת **בגילוי ראש**, וכן להתפלל בגילוי ראש. וכיון שכל עניני עבודה זרה נקראו בלשון הפסוק "**תועבה**", ממילא גם החוקים היאך לעובדם הינם תועבה. לכן המתפלל בגילוי ראש תפילתו תועבה, וצריך לחזור ולהתפלל.

נקודה למחשבה
מעשה באדם רעב ללחם וצמא למים המסתובב בכשלוך ברכיים, וכמעט אפסו כוחותיו - עוד מעט ואינו. אבל לפניו ממש רואה הוא בעיניו **אולם גדול ורחב ידים**, ומתוך חלונותיו השקופים נראים שולחנות של כסף וזהב ערוכים כל טוב מלאים מעדני מלכים ומים זכים לא תחסר כל בו. ובכן, עומד הוא ומסתכל רעבונו גובר בו רץ ומביא בחילת מפתחות ומכניס אחד אחד לתוך חור המנעול אבל אהה אף אחד אינו מתאים, הדלת נשארת **סגורה ומסוגרת**, שם באולם, כל הדברים אשר יכולים להציטו ממות ועיניו רואות וכלות!
אבל עצה אחת ויחידה עוד ישנה בידו לקחת כלי השף ברזל ולשוף מעט משיני המפתח להתאימו אל החור. ואז נפתח מחיצה המבדלת, והאולם הגדול עם כל **טובו ואושרו** לפניו ממש, בידו כעת להציטל נפשו ממות בטוח ועוד להתעשר עושר גדול לכל ימי חייו. ומה חסר כאן? רק ליטול עוקץ דק משיני המפתח, וכשאין לו במה להסירו ולשוף אותו - נורא ואיום!
הנה נופל זה ביסורים ובמכאובים נוספים בראותו **הצלת כל חייו לעיניו** - והוא יגוע ותצא נפשו. נשאר מת, מושכב על מפתח פתח האולם, לא יחיה עוד.
החיים שלנו שונים בפרט אחד בלבד! "לנו יש כלי השף את חוד המפתח. על נקלה נוכל להכשיר **מפתח ולפתוח לעצמנו פתח רחב כאולם**. שהרי הובטחנו: "הבא ליטרה. מסייעים אותנו" פתחו לי פתח של מחס' (העורך)

השורות הבאות יכולות לחולל שינוי מערכות כללי במחשבות שלנו ובצורת ההסתכלות שלנו על הזולת: שח הרה"ג רבי **שמעון רובין** זצ"ל, שהיה מעשה ואדם התפרץ בביטוי גנאי חריפים כנגד החופשיים ואנשי הקיבוצים. ביקשו רבנו לא לדבר כי כאשר עומדים ורואים יש מקום למחות, אך אם אין רואים אסור לדבר ואסור להאמין. נענה הלה: "הרבי במדרגתו מלמד זכות, אבל האמת שהם רשעים..." נענה רבנו ואמר: "אני גרוע מהם...!" הדבר הדהים את השומעים. ובדרך אל הכותל, התלווה אליו רבי **אליהו ראטה** זצ"ל, שאלו לפשר דבריו. ענהו רבנו: "אכן, אני גדלתי בבית צדיקים, בבית של תורה וקדושה. אבל הם, מה לנו כי נליו עליהם? לא היה להם חינוך... אמור מעתה, כל אימת שמגיע ניסיון של הסתכלות לא טובה על אדם מישאל, **והלב מרגיש** בהרגשה פשוטה שאני עדיף ממנו, כדאי לעצור ולהתבונן עם האמת הנוקבת עד לתהום. מי עדיף ממי – האם לפי החינוך שלי ולפי הנתונים שלי והמצבים והאפשרויות בחיים התאמצתי להגיע למה שאני מסוגל באמת להגיע.

ה'שבת' – עטרתו של המלך המשיח – לא סר. הוא מונח מוכן ומזומן לכל שעה. ביום שחרב בית-המקדש **נולד הגואל**, והוא מוכן לבוא בכל יום. המניעה היא בנו. במעשינו תלוי הדבר.

אחד משחרי פניו של רבי **משה מנדל** זצ"ל סיפר, "בנכסתי לרבנו עם קרובת משפחה שסבלה מבעיה רפואית ומצבה הצריך ניתוח. לא הספקנו לברך את הרב לשלום, וכבר החל לגעור בה: "דעי לך, אם יש שלום בית בין איש לאשתו, אזי **שום מחלה לא יכולה** להיכנס לתוך הבית, אבל אם חלילה אין שלום, כל המחלות שבעולם עלולות לבוא רחמנא ליצלן." הקרובה נדהמה ומיד הודתה שהיא מצויה ברוב קשה עם בעלה והשלום רחוק מביתם. הפצרנו ברבנו שיעניק לה את ברכתו, נענה ואמר: "במצב הנוכחי, כששטן המחלוקת מרקד ביניכם, זה קשה. צריך קודם כל שיחה **שלום בנית** כדי שאוכל להתפלל עליה. כשישירור שלום, תוכל לעבור בעזרת ה' את הניתוח, והוא יעבור בשלום, אך מהיום הזה צריך שיהא שלום בבית.

"**לא** יסור שבת מיהודה ומחוקק מבין רגליו" יהודה ייתן לעולם מחוקקים נושאי תרבות ומפיצי אור.

וכיצד העולם גומל לעם- ישראל על כך – שלא יסור ממנו השבת, שבו מלקים **ורודפים ומענים** אותו. ללא הפסק וללא רחם.

אחד מישישי עיר הקודש צפת, אמר ביום השנה לפטירת אמו למתפללי בית הכנסת שבו התפלל: בואו ואספר לכם מה היו **הדברים האחרונים** ששמעתי מפי אמי ע"ה.

כאשר שכבה על ערש דווי, קראה לי אמי ואמרה: גשה נא אלי י (ואני הייתי בגיל פחות מבר מצוה), ואבאר לך מהו "**אל מלא רחמים**".

כאשר כוס מלאה מים על כל גדותיה, די בנגיעה קלה ביותר בכוס וכבר נשפכים מים מתוכה החוצה. גם הקב"ה מלא רחמים כל כך, עד שאין צורך ביותר **מנגיעה קלה** וכבר נובע ממנו, יתברך ים של רחמים.

אלו היו דבריה האחרונים של האם לבנה. והישישי סיפר את **משבעים שנה** ברטט ובהתרגשות כאילו נאמרו אך תמול שלשום.

מה היתרון בלהיות סניילי? שכל יום פוגשים חברים חדשים..."

רופא השיניים שואל קמישי: "השיניים שלך כואבות גם בזמן השינה?" הקמישי: "אני לא יודע, אהננו לא ישנים בידה..."

הִיָּה זה לאתר פטירת הרבנית **אויערבאך** ע"ה, אשת מרן פוסק הדור רבי **שלמה ולמן אויערבאך** זצ"ל, והכל שחוה על אודות העבדה שרבי שלמה זלמן לא נהג כפי המנהג המקובל שלפני הקבורה הבעל מבקש מאשתו **סליחה ומחילה**, באמרן כי פלתיים נהגו לפי ההלכה ומעולם לא היתה מריבה ביניהם, ואף אם היו חלוקי דעות ביניהם היו יושבים יחדו ומלמדים את הענין, אך לא היו נפוחים, וממילא **אינו צריך** לבקש מחילה.

קשפפרו זאת לרבי **משה שמואל** התפעל מן מידת הרבנית היתה נוכחת באותו מעמד, והיא פנתה אליו ואמרה לו: "הלא גם אתה נוהג כך כל **החיים**, ומעולם לא עשית או אמת דבר ששעליו הנה צריך לבקש מחילה..."

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

הַקְבֵּנו וְשָׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשָׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיבְכֶם.. וְזאת אֲשֶׁר דָּבַר לָהֶם אֲבִיבְכֶם וַיְבָרֶךְ אֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבָרְכֵתוּ בְּרַךְ אֹתָם (בראשית מט, ב-כ"ח).

בסוף הפרשה התורה הקדושה מאריכה לפרט את הברכות שברך יעקב אבינו לכל אחד מבניו, ומסר גדול מסרה לנו בזה שעלינו לדעת ולהאמין בברכת הצדיק שתעשה את הרושם. בארבעים ושמנה דברים התורה נקנית, ואחד מהם זה באמונת חכמים (אבות פ"ו מ"ה), דהיינו שיאמין לחכמים בחכמת התורה, אפילו לא ישיגם בשכלו (תפארת ישראל שם), וזהו העמוד החוק שהתורה נשענת בו (לשון החינוך מצווה תצ"ה), הולך את חכמים יחכם (משלי יג, כ), אדם שהולך עם החכמים זוכה לברכה וסייעתא דשמיא בכל מעשיו ודרכיו.

מסופר על הגאון רבי **אליהו לופיאן** ע"ה, תלמידו של החפץ חיים ומשיגיה הרוחני של ישיבת "כפר חסידים" (הנקראת בשם "כנסת חוקיהו"), כשהיה קרוב לגיל שמונים שנה התבקש מפי הגאון הרב שמעונוביץ (ר"י כפר חסידים) להתמנות כמשיגיה הרוחני של הישיבה הגדולה והמפוארת.

רבי אליהו לופיאן לא ידע אם לקבל את ההצעה, כיון שמשורה זו דורשת מאמץ רב, טיפול אישי וחשיבה על כל בחור ובחור כיצד אפשר להועיל ולשפר אותו בלימוד התורה ובמידות הטובות, ניגש לפני הגאון החז"א והציע בפניו את התלבטותו, השיב לו החז"א בדברי דוד המלך ע"ה בתהילים (עב, ט"ו-ט"ז) עוד ינובון בשיבה דשינים ורעננים יהיו: להגיד כי ישר ה', הקב"ה שומר את הצדיקים דשנים ורעננים כדי שיוכלו להגיד כי ישר ה', למסור שיחות מוסריות לתלמידים ולחוקם בתורה ויראת שמים, "תקבל את ההצעה ואל תפחד, אין לך מה לדאוג" פסק החזון איש.

יצא רבי אליהו לופיאן מחדרו של החזון איש בשמחה וקיבל עליו את משרת המשיגיה הרוחני בישיבת "כפר חסידים". ועד קרוב לגיל מאה שנה עדיין היה הרב מוסר שיחות מוסר עמוקות, ואף אנו זכינו לשמוע מדברי קודשו כשהיה מגיע אלינו לישיבת "תפארת ישראל" בחיפה, ללמדך שהולך את חכמים יחכם (משלי יג, כ).

יהי רצון שנזכה לגאולה השלימה בקרוב, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

רשימת תפוצה
info@hamaor.net

אל יחשב האדם כי בקלות יוכל לקרן מהתקטא, כי היצר הרע שולט את חציו ממך, רק **שאין האדם מרגיש** קלל שעומד הוא קרוב לעבירה.

על כן, רק פאשר יעשה גדרים וסגים, וירחיק את עצמו אף מדברים שאינם קרובים ממש לחטא, ויכל להקלץ מתקבולות היצר.

השם 'יהודה' הוא מלשון הודאה וביטול. הוא מסמל **אדם שפועל** את ה' בגופו. הוא עובד את בוראו על-ידי **ביטול גופו** וחומריותו. עבודתו היא בדרך התלבשות במתבר.

"ידך בעורף אויבך" כל הדברים הגשמיים, העלולים להיות אויביו של האדם, יש לעשותם **כדבר טפל** כמו 'עורף', ולא להחשיבם **עיקר**, בבחינת 'פנים'.

אין אנו מסוגלים להבין חשבונות שמים! אמרו חז"ל: כשאמר משה לפני הקב"ה: "**הודיעני נא את דרכיך**", ביקש לדעת למה יש צדיק ורע לו ויש רשע וטוב לו. אמר לו הקב"ה: צדיק ורע לו - צדיק בן רשע, רשע וטוב לו - רשע בן צדיק. **ומובא במדרש**, שבאותה שעה, ראה משה מרחוק מעין יוצא מהר, ובא אדם עיף ושתה מים מן המעיין, ושכה שם ארנק והלך. בא אדם אחר, שתה, לקח הארנק והלך. בא שלישי, שתה ושכב לנוח, בא הראשון וביקש ממנו ארנקו, טען הלה, שאינו יודע על מה מדובר. וברוב כעסו עמד והרגו. הנה **משה תמה**, למה נהרג זה שהיה חף מפשע והשני ניצול וגם זכה בארנק.

אמר לו הקב"ה אתה אינך יודע כל מה שהיה, לכן אתה מתמה דע שאביו של הראשון גנב ארנק מאביו של השני, ובא בנו (שמצא הארנק) לרשת ירושת אביו, וזה השלישי שנהרג, הרג אביו של זה הראשון, ובא הבן וגאל את דם אביו. אז נתקררה דעתו של משה.

שלושה חברים החליטו לצאת לחופשה קצרה, הם שכרו מכונת נסעו להנאתם. למרבה הצער, זמן קצר לאחר יציאתם קרה אסון והם מתו בתאונת דרכים קטלנית והגיעו לשמיים. בשמיים הם פגשו מלאך, והוא אמר להם שבגלל הנסיבות הטרגיות בהם מתו השלושה, הוא מוכן להגשים בקשה מסוימת לכל אחד מהם ושאל אותם, "מה הייתם רוצים לשמוע בהספדים שלכם?" "הייתי רוצה שיגידו עליי", אומר הגבר הראשון לאחר מחשבה קצרה, "שהייתי רופא מעולה ואיש משפחה טוב!"

"אני הייתי רוצה שיגידו עליי", אומר הגבר השני למלאך, "שהייתי מורה ומהנך מצויין ותרמתי רבות לדור המחר!"

הגבר השלישי חושב מעט ואומר, "אני הייתי רוצה שיגידו - **תראו הוא נושם**..."

לעילוי נשמת: שרון בן זרבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, שרון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיאל בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן רגיה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סג, **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**